

“Obama no té por de l'economia

Als EUA hi ha eufòria. I a Europa, què? Günter Verheugen, comissari d'Indústria d'Europa, defensa una nova perspectiva des d'aquesta banda de l'Atlàntic. Diu que és una exageració parlar d'una situació econòmica amenaçadora.

EL TEMPS

El nou president dels EUA, Barack Obama, ha estat rebut amb eufòria. Hom veu segur que salvarà l'economia més gran del món. Considereu que la situació és favorable perquè se'n pugui sortir?

—Ens hauriem d'avesar a un nou sistema de pensament: podem fer què sigui si realment en tenim ganes. Obama planifica un pla d'estímul gegantí que cap més país no es podria permetre sense fer fallida. Només el podem jutjar quan hi hagi tots els detalls damunt la taula. Però hi ha una cosa clara: Obama no té por i ho dóna tot. I té una gran responsabilitat al damunt. De tota manera, és una persona i prou, i nosaltres, els europeus, no ens hauriem de pensar que el nou president és capaç d'arreglar les coses ell tot sol.

—La cancellera Angela Merkel ha demanat a Obama que treballi amb una col·laboració més estreta amb Europa. Penseu que, en aquesta crisi, hi ha el perill que els EUA es tanquin al món exterior?

—No. No crec que els EUA construeixin cap mur al voltant del seu país. Obama ha ofert una col·laboració estreta amb tots els països de bona voluntat.

—I si Obama no reïx a capgirar les coses? Els EUA arrossegaran Europa cap avall?

—Ja n'hi ha prou, de previsions catastròfiques! Que serà difícil, ningú no en dubta; però tampoc no som al caire de cap abisme. La força ascendent de l'economia mundial no pot desaparèixer de la nit al dia. A les economies emergents, com l'Índia i

la Xina, hi continua havent milions de persones que malden per avançar cap a la prosperitat. La crisi no els aturarà. El progrés tecnològic dóna poder.

—De moment. Però sembla que s'imposen les forces destructives de l'economia mundial. La situació és *brutal*, com vàreu dir amb relació al sector automobilístic a Europa. Tenen el camí més pla uns altres sectors?

—No, hi ha crisi arreu. I això també val per a les joies de la corona de la indústria europea: el sector químic i el de l'enginyeria mecànica, per exemple. Els indicadors econòmics apunten a un descens d'un 12% en la producció en comparació amb l'any passat. Les darreres previsions de creixement a la UE parlen d'un retrocés d'un 1,9% el 2009. Tanmateix, si ho comparem, po-

sem per cas, amb la gran depressió dels 30, els governs prenen mesures actives per abordar la crisi.

—Els estats membres de la UE presenten plans d'estímul per valor de centenars de milers de milions d'euros. Ofereixen garanties de crèdit, reduccions d'impostos, injecten grans sumes als bancs que trontollen. Sovint sembla que no saben què fan.

—D'entrada, hi ha bones raons perquè tothom es centri en el sistema bancari. S'ha d'aconseguir que torni a funcionar. A més, es tracta de limitar els efectes de l'economia en el sentit més ampli. Ara com ara, ningú no pot assegurar que aquestes mesures tindran un efecte beneficiós. Però això tampoc no és excusa per a no fer res. Quan el mercat falla, els polítics han d'actuar, i no es poden subestimar els efectes d'aquestes actuacions tan importants, incloent-hi els psicològics. Altrament, correm el risc que la població comenci a perdre confiança en la capacitat de funcionament del mercat i d'anar endavant. Els polítics han de combatre això, justament.

—Ara són els estats, que han assumit la funció dels bancs i ofereixen garanties de crèdit a les empreses. Tan malament està la situació financera?

—Sí. Aquest és el problema principal. Les grans empreses, en concret, no obtenen més diners perquè els bancs importants esperen la pròxima onada de reduccions de valors i, per tant, contenen el capital. Encara no sabem l'abast del risc dels actius tòxics.

—Molts països de la UE s'endeuten fins a uns nivells que haurien resultat impensables un any enrere. No us amoïna, això? Vós mateix vau advertir no fa gaire que el gran deute nacional constituiria l'arrel de la pròxima crisi important.

—Això no és cert. Vaig parlar d'un deute nacional excessiu. La nostra posició és prou clara: a la crisi, no hi volem veure polítiques procíclicues.

—I què me'n dieu dels programes de despesa i de nous deutes? No ho trobeu excessiu? Molts estats de la UE superaran de bon tros els criteris de Maastricht, que preveuen uns dèficits de menys del 3% del PIB als països que pertanyen a la zona de l'euro.

—Però no pas per culpa dels diners que esmercen a donar un cop de mà a l'economia. Són unes despeses necessàries. El pacte d'estabilitat de la UE era pensat com una cosa flexible justament per això, i proporciona una gran llibertat d'actuació als països en èpoques com aquesta. A més, és diferent entre un país i un altre.

—La Comissió Europea ha estat prou generosa en el passat. Des del començament, Itàlia i Grècia han estat considerats casos especials i, fins avui, encara no han equiparat els seus dèficits pressupostaris als límits de la zona euro. En la crisi actual, això és una càrrega pesant per a la resta del bloc.

—No hi ha cap estat membre que sigui una càrrega per al bloc. I tampoc no és que siguem excessivament generosos. Sempre s'ha criticat l'actual comissari d'Afers Econòmics i Monetaris, Joaquin Almunia, i el seu predecessor, Pedro Solbes, per haver estat massa estrictes amb els països que heu esmentat. I ara farem allò que ens demana el tractat de la UE. Els deutes addicionals contrets avui s'hauran de fer quadrar en un pla creïble de retorn a una política de pressupostos equilibrats.

—No us preocupa el pacte d'estabilitat i l'euro?

—No. En aquesta crisi s'ha demostrat que l'euro era una benedicció. Si no hagués estat per aquesta moneda, molts estats, abandonats a la seva sort, haurien estat víctimes de l'especulació monetària. Qualsevol qui avui parli malament de l'euro probablement no és un amic.

—Però, quant de temps podrà sobreviure la moneda en aquest estat d'emergència? Com és que la UE no estableix si més no unes normes que especifiquin quan es tornaran a aplicar els criteris de Maastricht?

—Perquè cal determinar-ho en cada cas sobre la base de cada estat, tenint en compte les dades econòmiques de cada un. Un dèficit del 3,2% del PIB no significa la mateixa cosa per a cada país. Considero que és fora de lloc parlar de crisi monetària.

—Quant de temps pagarem el deute que anem acumulant?

—Molt de temps, sens dubte. I si tenim en compte les tendències de-

mogràfiques, que evidentment sabem, podem afirmar que constituirà una rèmorra important per a la pròxima generació.

—En una determinada època es veia com a obligatòria la separació de les qüestions governamentals i les del sector privat. Ara, vint anys després del col·lapse del socialisme d'estat, sembla que cada vegada s'accepta més la intervenció governamental. Un canvi en els temps?

—Sens dubte, les circumstàncies han portat a un canvi en la perspectiva. Quan es va acabar la competència entre els sistemes capitalista i comunista va sorgir una forma de capitalisme nova i inflexible. La fi del comunisme podria haver portat alguns a pensar que tot d'una el capitalisme era la solució de tot. Però podria ser que, independentment d'aquest canvi, s'hagués produït la perillosa onada d'esdeveniments en el món financer d'avui. Em molesta l'actitud condescendent dels qui propaguen aquestes idees, tant en el camp de la ciència com en el de la política o dels mitjans de comunicació. Simplifiquen excessivament les coses assenyalant amb aire indignat els banquers de Wall Street. Ja hi havia hagut molts avisos.

—Com és que els europeus no van reaccionar abans?

—La majoria no ho va voler fer. En general, hom va pensar que tot estava controlat. Van passar per alt els intents de regular els mercats financers, sobretot els estats amb economies fortes.

—Això explicaria que les normes financeres de la UE semblin tan antiquades i sobrecarregades? Els qui regulen els mercats financers continuen molt dividits.

—En honor a la veritat, hi ha una certa col·laboració. I enguany mateix veurem tot un seguit de normes d'ampli abast. Hi ha un grup d'experts del mercat financer que es plantegen si és millor engegar una normativa conjunta en què els reguladors de cada estat membre treballin junts o si ens cal una institució europea única que supervisi tota la UE.

—El Banc Central Europeu, per una altra banda, ha exigít més autoritat. Considereu que és una opció realista?

“El deute que acumulem ara serà una rèmorra per a la pròxima generació”

—Si més no per a mi és una consideració important. Hi ha un punt clar: una cosa o altra s’ha de fer.

—**No sembla que això de delegar autoritat entusiasmi gaire els països. Al contrari, en el cas de plans d’estímul, cadascú va a la seva.**

—Això no és del tot cert. Van fer una cimera per parlar dels plans d’estímul...

—...en la qual es va decidir quina seria la mida del pla acumulatiu.

—La comunitat va fer exactament allò que va poder i allò que havia de fer durant una crisi. Vam controlar que no hi hagués conflictes i que es presentessin el mínim d’obstacles burocràtics. No podem crear un bot salvavides prou gran perquè hi càpiga tota la indústria. No disposem ni d’autoritat ni dels mitjans econòmics.

—Us sentiu impotents?

—No exactament. Els estats mem-

bres esperen el suport de la Comissió. Hem d’assegurar que quan es tracti de la direcció fonamental de l’economia no es deixin de banda les normes i les estratègies de competició per al futur.

—**No sembla que la UE es trobi prou ben preparada per a la crisi. Diríem que el tractat de Lisboa, que té per objectiu una integració més gran de la UE, està al caire del col·lapse després del no irlandès. Aquest juny es votarà un nou Parlament Europeu. A la tardor s’organitzarà de nou la Comissió.**

—El 2009 és un any de transició, però no s’han pas de canviar les regles del joc democràtic simplement perquè hi ha crisi. I el fet de queixar-se’n tampoc no hi ajuda. Per a la Comissió la cosa important és que treballarem de valent fins al darrer dia. Aquesta no serà una època d’estancament polític.

—**Una previsió recent que ha fet pública la UE diu que el 2010 hi haurà un cert creixement. Us ho creieu?**

—Les nostres dades ho indiquen. Ens donen raons per a un optimisme prudent. Però ningú no sap realment quant durarà aquesta crisi. El sector dels pronòstics ha viscut temps millors.

*Claus Christian Malzahn
i Anne Seith*

Traducció de Carme Geronès

Breus

El sector del metall català planta cara a l’administració

Unió Metal·lúrgica de Catalunya va aplegar un miler d’empresaris del sector al Palau de Congressos en un acte reivindicatiu que es va batejar amb el nom de “La crida del metall català”. Els propietaris i dirigents de les companyies metal·lúrgiques catalanes han decidit de mobilitzar-se per protestar contra la crisi sense precedents que travessa el sector i “l’escassa resposta de l’administració”. El sector del metall a Catalunya representa més de 20.000 empreses, concentra més de 300.000 treballadors i genera el 12% del PIB català. Els empresaris van presentar propostes per a sortir de la

El sector del metall català aposta per ajudes directes i per abaratir els acomiadaments.

crisi, entre les quals que s’exerceixi un control perquè les ajudes a la banca serveixin per a garantir liquiditat al sector i que es permeti d’abaratir el cost dels acomiadaments, com ja va defensar la patronal espanyola CEOE.

Gas Natural passa la crisi amb un 10,2% més de beneficis

Malgrat els nivells de volatilitat dels preus energètics, els mercats de divises i els mercats financers, la gasista catalana ha superat amb bona nota un any negre per a les empreses. Gas Natural s’ha apuntat un augment del benefici net del 10,2% respecte al 2007, amb 1.057 milions d’euros. La companyia destinarà 573 milions a pagar dividends. Gas Natural compta ara amb el 17,4% de l’elèctrica Unió Fenosa i quan tingui les autoritzacions necessàries en matèria de competència adquirirà el 35,5% restant de la participació d’ACS a Unió Fenosa.